

Győri Ítéltábla
Gf.II.20.007/2015/9/I.

A Győri Ítéltábla a dr. Varga László Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a dr. Szabó Balázs ügyvéd által képviselt alperes ellen anyagkiadás és járulékai iránt indított perében a Győri Törvényszék 2014. október 1. napján kelt G.20.894/2011/104. szám alatti részítéletével szemben az alperes által 110. szám alatt; míg a Győri Törvényszék 2014. december 5. napján kelt G.20.894/2011/116. szám alatti végzésével kijavított, a 2014. november 7. napján kelt G.20.894/2011/112. szám alatti részítéletével szemben az alperes által 120. és a felperes által 121., Gf.6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján, egyesített perben meghozta a következő

r é s z í t é l e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság 104. sorszám alatti részítélet fellebbezett részét részben megváltoztatja, az alperes által kiadni köteles 3 darab 15x2000x6000 mm méretű lemez értékét 699.435. (Hatszázkilencvenkilencezer-négyszázharmincöt) Ft-ban, míg az 1 darab 20x2000x6000 mm méretű lemez értékét 348.540. (Háromszáznegyvennyolcezer-ötszáznegyven) Ft-ban határozza meg; egyben mellőzi az alperes kötelezését a további egész és maradék lemezek kiadására. Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.800.112. (Egymillió-nyolcszázezer-egyszázötvenkettő) Ft tőkét, valamint a 2012. március 3. napjától az adott félévre a félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal növelt mértékű késedelmi kamatát, míg 2013. július 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8%-kal növelt mértékű késedelmi kamatát.

Az ítéltábla a 112. sorszám alatti részítéletet részben megváltoztatja és a felperest terhelő marasztalás összegét 1.400.292. (Egymillió-négyszázezer-kettőszázkilencvenkettő) Ft tőkére, valamint annak a 2012. március 3. napjától az adott félévre a félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal növelt mértékű - , míg 2013. július 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8%-kal növelt mértékű késedelmi kamatára emeli fel.

Ezt meghaladóan a 104., 112. sorszám alatti részítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül az iratoknál a leletezés terhe mellett rójon le további 83.890. (Nyolcvanháromezer-nyolcszázkilencven) Ft fellebbezési illetéket.

Kötelezi a felperest, hogy a magyar államnak az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására fizessen meg 156.930. (Egyszázötvenhatezer-kilencszázharminc) Ft le nem rótt fellebbezési illetéket.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 176.733. (Egyszázhetvenhatezer-hétszázharminchárom) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen a részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A megrendelő felperes és a vállalkozó alperes között 2007. tavaszán szóban vállalkozási szerződés jött létre, amely alapján az alperes a felperes által leszállított acéllemezekből erőgép alkatrészek kivágását vállalta. A felek megegyeztek, hogy az alkatrészek kivágásához nem szükséges maradéklemezekkel elszámolni, míg a vágási hulladékot az alperes megtarthatta, a felperes felé 42.Ft/kg egységáron elszámolva.

A felperes módosított keresetében az egyesített perben - *egyrészt* - kérte kötelezni az alperest 3.393,26 kg maradéklemez 165.Ft/kg nettó áron, 4.239 kg fel nem használt lemez 165.Ft/kg nettó áron, míg 8.597,2 kg fel nem használt lemez 185.Ft/kg nettó áron kiadására. *Másrészt* az alperest 4.221.608.Ft hibás teljesítéssel okozott kár, valamint annak a 2007. december 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a Ptk.301/A.§-a szerinti mértékű késedelmi kamata - míg *harmadrészt* 886.647.Ft hulladékanyag ellenértéke, valamint annak a 2007. december 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a Ptk.301/A.§ szerinti mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetében a vágáskor fel nem használt (és az utóbb még felhasználható) maradéklemezek kiadásán és a hulladékanyag elszámolásán túl az alperes hibás vágásával okozati összefüggésben keletkezett kára megtérítését is kérte. Előadása szerint a lemezeket nettó 155.Ft/kg áron szerezte be, az alperes a vágást 40.Ft/kg áron vállalta. Az alperes a vágást hibásan teljesítette, a CARTERPILLAR 315 D OW alkatrészek felperesi megrendelője, az "A" Kft. két típusszámú (31.143, 31.144) alkatrész esetében reklamációt jelzett. Ezen alkatrészek éleit az alperes ferdén vágta, így azok nem voltak felhasználhatóak. A hibás vágás miatt a felperes árbevétele összesen 4.221.608.Ft-tal csökkent.

Az alperes *ellenkérelmében* a lemezek kiadása iránti keresetrész elutasítását arra hivatkozással kérte, hogy a megállapodásuk nem a maradéklemezek visszaadására, hanem pénzbeli elszámolására irányult. A pénzbeli elszámolás egységárát 155.Ft/kg nettó összegben határozta meg. Adatai szerint a felperes részére 82.096 kg lemezt szállított le, melyből az alperes 47.021 kg-ot vágott le, a maradék lemez tömege 14.364 kg volt, míg a hulladékanyagé 19.588 kg. 1.123 kg-ban állította a vágási veszteséget. Állította, hogy nem a felperes által megjelölt 40.Ft/kg, hanem 0,38 euró (94,24 Ft) vágási díjban állapodtak meg. A vágási díj tartalmazta a szemcseszórás díjazását is, melyet elvégzett. Vitatta a hibás teljesítését részben azért, mert a felperes megrendelője reklamációs levele csak 2007. novemberében kelt, viszont az alperes 2007. júliusában szállította le az utolsó vágott alkatrészeket. A felperes mással is vágatott acéllemezből alkatrészeket, a felperesnél fellelhető hibás vágású alkatrészek pedig nem azonosíthatóak be. A hulladéklemez elszámolásaként 42.Ft/kg árral számolva 851.181.Ft (bruttó) összegben elismerte a keresetet. Módosított *viszontkeresetében* 3.811.138.Ft vágási díj, valamint annak a 2012. március 3. napjától a kifizetés napjáig járó, a Ptk.301/A.§-a szerinti mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni a felperest. Módosított érvelése szerint a felek a vágási díj összegében nem állapodtak meg, a felperes a leszállított termékek átvételével - ráutaló magatartással - elfogadta a piaci középárat, amelyet az alperes alkalmazott. Ez általában nettó 94,24 Ft/kg volt, azonban a perben a szemcseszórásra vonatkozó tevékenysége bizonyítatlansága miatt a díjat leszállította 69,44 Ft/kg egységárra. A levágott 47.111,76 kg anyagra figyelemmel összesen 3.925.728.Ft vágási díjat igényelt, de abból 114.590.Ft-ot csak beszámítási kifogásként tartott fenn.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott *104. sorszám alatti részítéletével* kötelezte az alperest

- 3 darab 15x2000x6000 mm méretű ST 52 lemez (a továbbiakban: lemez) 888.282.Ft értékben,
- 1 darab 20x2000x6000 mm méretű lemez 442.646.Ft értékben,
- 2 darab 22x1250x4700 mm méretű lemez 476.765.Ft értékben és
- 2 darab 25x1990x6000 mm méretű lemez 1.101.081.Ft értékben

15 napon belüli kiadására.

Kötelezte továbbá az alperest

- 94,41 kg 12x1500x6000 mm méretű lemez,
- 715,2 kg 15x2000x6000 mm méretű lemez,
- 223 kg 20x2000x6000 mm méretű lemez,
- 1172,97 kg 22x2000x6000 mm méretű lemez,
- 333,07 kg 22x1250x4700 mm méretű lemez,
- 854,61 kg 25x1300x4400 mm méretű lemez kiadására.

Az elsőfokú bíróság ezen részítése indokolásában abból indult ki, hogy a felperes az erre vonatkozó bizonyítási kötelezettsége ellenére nem bizonyította a perben az állított 102.093,19 kg tömegű lemez alperesnek átadását, így a leszállított acéllemez mennyiségét - a kirendelt szakértő véleménye alapján - 81.343,67 kg-ban határozta meg. A felperes azt sem bizonyította, hogy az alperesnek a vágási munkát az általa csatolt „kivágási rajzok” alapján kellett végeznie, ezért elfogadta az alperes azon előadását, hogy a vágást az általa készített vágási rajzok alapján teljesítette. Felperesi bizonyítás hiányában a levágott lemezek mennyisége esetében a törvényszék a keresetlevélhez mellékelt 9 darab szállítólevélből indult ki és szakvéleményt szerzett be arra nézve, hogy az alperes által készített vágási rajzok szerint a leszállított lemezekből milyen mennyiségű alkatrész vágható ki. A szakértő a vágott alkatrészek súlyát 47.111,76 kg-ban, a fel nem használt lemezek össztömegét 12.838,67 kg-ban, a maradék (nem egész) lemezek tömegét 3.393,26 kg-ban állapította meg. A felek perbeli álláspontja eltért abban a kérdésben, hogy a fel nem használt, illetve maradéklemezekkel az alperesnek milyen módon, természetbeni kiadással, avagy pénzben kell elszámolnia. A bíróság abból indult ki, hogy a felek között vállalkozási szerződés jött létre, ezért a vállalkozó alperesnek a teljesítéshez fel nem használt, de a megrendelőtől kapott anyagot természetben kell visszaszolgáltatnia. Az alperes ennek ellenkezőjét, a pénzbeli elszámolásra vonatkozó megállapodást pedig a per során nem bizonyította. Tekintve, hogy a természetbeni kiadási kötelezettség - annak eredménytelensége esetén - pénzbeli marasztalássá fordul át, a bíróság a szakértői bizonyítás adatai alapján meghatározta a kiadni rendelt teljes- és maradványlemezek ítélethozatalkori értékét is. A szakvélemény szerint ez az ár - lemezfajtától függően - nettó 165.Ft/kg, illetve 185.Ft/kg. A bíróság részíteleletében azonban a lemezek értékét az általános forgalmi adóval növelt összegben állapította meg.

A törvényszék a másodlagos és harmadlagos keresetről, valamint a viszonykeresetről döntő, kijavított 112. sorszám alatti részíteleletével a felperest 890.665.Ft, valamint annak a 2012. március 3. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata megfizetésére kötelezte. Ezen határozata indokolásában elsődlegesen a viszontkereseti követelést vizsgálta a bíróság és rámutatott, hogy az alperes a vágási díjra vonatkozó megállapodást illetően a per során nyilatkozatait többször megváltoztatta. Ennek körében végső soron arra hivatkozott, hogy a felek szerződésükben vágási díjat nem kötöttek ki, amely miatt az alperes saját gyakorlatának minősülő piaci középárat (94,24 Ft/kg) kell ilyenként figyelembe venni. A bíróság rámutatott, hogy vállalkozási szerződés esetén a

szolgáltatás ellenértéke a szerződés olyan tartalmi eleme, amelyről a feleknek - legalább a díj meghatározásának szabályait illetően - rendelkezniük kell. (Ptk. 205. § (2) bekezdés) Ezért a törvényszék az alperes azon hivatkozását, hogy a díjban nem állapodtak meg, elvetette. Úgy ítélte meg, hogy a perben a magasabb összegű vágási díjra hivatkozó alperesnek kell bizonyítani, hogy a felek megállapodtak - az alperes gyakorlatának megfelelő - 94,24 Ft/kg díjban. Az alperes ennek a bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, ezért a bíróság a felperes által hivatkozott 40.Ft/kg nettó díjban határozta meg a vágás díját. A törvényszék a leszállított lemezek tömegét [a szakvélemény erre vonatkozó adatától (81.343,66 kg) eltérően] az alperes által állított 82.096 kg-ban fogadta el. A szakvélemény megállapításait figyelembe véve a kivágott lemezek tömegét 47.111,76 kg-ban, a vágási veszteséget 1.123,27 kg-ban, a fel nem használt (egész) lemezek tömegét 12.838,67 kg-ban, a még felhasználható lemezdarabok össztömegét 3.393,61 kg-ban határozta meg. A törvényszék a vágási díj iránti keresetet 47.111,76 kg levágott lemez után, nettó 40.Ft/kg egységárat figyelembe véve 2.261.364.Ft összeg erejéig tartotta alaposnak, amely után az alperes 2012. március 3. napjától igényel késedelmi kamatot. Az alperes által 851.181.Ft tőkeösszeg erejéig elismert hulladékanyag megtérítése iránti keresetében a felperes 2007. december 1. napjától igényelt késedelmi kamatot. A követelések egymással szembeállítására miatt a bíróság a 851.181.Ft tőkeösszeg után 2007. december 1. napjától 2012. március 3. napjáig számított fel késedelmi kamatot (Ptk.301/A.§), mellyel az 519.518.Ft-tal, 1.370.699.Ft-ra növekedett. Emiatt a felperes 890.665.Ft tőke, valamint annak a 2012. március 3. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére köteles.

A felperes másodlagos, hibás teljesítéssel okozott kár megtérítése iránti keresetét a bíróság azért utasította el, mert a szakértői bizonyítás során nem volt megállapítható - megfelelő jelölés hiányában - hogy a felperesi telephelyen bemutatott alkatrészek hibás vágását ki végezte, azokat az alperes vágta-e.

Az alperes a 104. szám alatti részítélettel szembeni, fellebbezési tárgyaláson módosított *fellebbezésében elsődlegesen* annak megváltoztatását és a részítélet olyan módon megváltoztatását kérte, hogy a 3 darab és az 1 darab lemez természetbeni kiadására kötelezésen túl a bíróság az alperest 1.800.112.Ft megfizetésére kötelezze. Kérte továbbá a 3 darab lemez kiadási értékét (888.282.Ft helyett) 699.435.Ft-ban, míg az 1 darab lemez kiadási értékét (442.646.Ft helyett) 348.540.Ft-ban meghatározni. *Másodlagosan* a részítélet hatályon kívül helyezését kérte. Elsődleges jogorvoslati kérelmét arra alapította, hogy megítélése szerint a bíróság tévedett, amikor a fel nem használt és maradéklemezek kiadására kötelezte. A maradéklemezek, illetve egyéb lemeztáblák - a fellebbezésében megjelölteken kívül - az alperesnél nem találhatók meg. Álláspontja szerint téves volt az eljárás során az elsőfokú bíróság azon, a Pp.3.§ (3) bekezdésén alapuló tájékoztatása, hogy az alperesnek kellett volna bizonyítani, hogy a felek nem a maradékanyagok kiadásában, hanem azok pénzbeli elszámolásában állapodtak meg. Idézte a keresetlevélhez csatolt, illetve a perindítást megelőzően keletkezett azon okiratokat, amelyekből kitűnően a felperes sem a lemezek kiadására, hanem azok ellenértéke elszámolására tartott igényt. Ezen okiratokból is az tűnik ki, hogy a felek megállapodása a maradékanyagok pénzbeli elszámolására irányult. A megállapodás tartalmától függetlenül azért sem tartozhat a részítéletben felsorolt lemezek kiadásával, mert a felperes ezen keresetrésszel rei vindicatiós igényt érvényesített, amelynél abból kellett volna kiindulni, hogy a kiadni kért lemezek az alperesnél megvannak-e. Amennyiben pedig a tulajdoni igény természetben nem elégíthető ki, akkor helyébe kötelmi igény lép, amely a pénzbeli megtérítéssel azonos. (BH 2005/176, EBH 2004/1024) A felperes keresete tehát alaptalan a meg nem lévő lemezek kiadás iránt. A felperes pedig a lemezek pénzbeli értéke elszámolása iránt - akár vagylagos - keresetet nem terjesztett elő. Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság részítélete meghozatalánál megsértette a kereseti

kérelemhez kötöttség (Pp.215.§) elvét, amikor a kiadni kért lemezek értékét bruttó összegben határozta meg. A felperes ugyanis módosított keresetében csak nettó értékű lemezek kiadását kérte. A pénzbeli marasztalásra irányuló fellebbezési kérelmét arra az esetre terjesztette elő, amennyiben a másodfokú bíróság arra a következtetésre jutna, hogy az ingó kiadása iránti igényben - mint többen a kevesebb - a pénzbeli marasztalás iránti igény is beletartozik. A marasztalás azonban itt sem léphet túl a kereseti kérelmen, így az alperes csak a meg nem lévő maradéklemezek nettó értéke, 1.800.112.Ft megfizetésére kötelezhető

A felperes a 110. sorszám alatti fellebbezésre előterjesztett *fellebbezési ellenkérelmében* - tartalmilag - az elsőfokú részítélet (104. szám) helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Elsődlegesen azt vitatta, hogy a 104. sorszám alatti tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt keresetmódosítással keresetét leszállította volna. Megítélése szerint erre nem került sor, a kereset részbeni megváltoztatásában csak a beazonosíthatóság érdekében szerepeltek a szakértői véleményben lévő tömegek és a hozzájuk tartozó árak. Valójában összességében 4.722.734.Ft értékben kérte az alperest lemezek kiadására kötelezni. Úgy vélte, hogy a lemezek fajta és mennyiség szerint meghatározott dolgok, amelyek helyettesíthetőek és a piacon beszerezhetőek. Ezért az alperes természetben történő kiadásra kötelezése jogszerű és indokolt. Azt nem vitatta, hogy az alperesnél négy tábla acéllemez lelhető fel, de utalt a szakértői véleményre, amely szerint ezek a lemezek a rajtuk lévő gyártási jelek alapján ukrán származásúak és fizikailag nem azonosak azokkal a lemezekkel, amelyeket a felperes bocsátott alperes rendelkezésére. Ezen kifejtett érvei mellett elsődleges *keresetét megváltoztatta* és az alperest 3 darab 15x2000x6000 mm-es és 1 darab 20x2000x6000 mm-es lemez kiadására, valamint - a fellebbezési tárgyaláson pontosított összegű - 1.800.112.Ft „kártérítés”, valamint annak a 2012. március 3. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni. Keresetváltoztatása indokaként más mellett előadta, hogy a meg nem lévő lemezek értékeként elfogadja az alperesi fellebbezésben megjelölt 1.800.112.Ft értéket, a fizetés jogcíme azonban kártérítés.

Az alperes a 112. sorszám alatti részítélettel szemben *fellebbezésében elsődlegesen* annak részbeni megváltoztatásával a felperest terhelő marasztalási összeg 3.064.656.Ft tőkére és annak a 2012. március 3. napjától járó késedelmi kamatára (Ptk.301/A.§ (2) bekezdés felemelését kérte. *Másodlagosan* a részítélet részbeni megváltoztatásával a marasztalás tőkeösszege 1.400.292.Ft tőkére és annak a 2012. március 3. napjától járó késedelmi kamatára felemelését kérte. *Harmadlagosan* a részítélet hatályon kívül helyezése iránt terjesztett elő fellebbezést. Elsődleges jogorvoslati kérelmét arra alapította, hogy az elsőfokú eljárásban elismert - és a fellebbezésében 850.586.Ft-ban megjelölt - hulladékanyag ellenértékére a törvényszék tévesen számított fel a felperes által megjelölt 2007. december 1. napjától késedelmi kamatot. A felperes ugyanis a követelésről számlát nem állított ki, ezért a Ptk.301/A.§ (3) bekezdése szerint késedelmi kamatot csak a keresetlevél kötelezett részére kézbesítésétől számított 30. naptól igényelhet. Így a konkrét esetben a felperes ezen követelésrész után 2012. február 3. napjától 2012. március 3. napjáig számíthat fel évi 15%-os mértékű késedelmi kamatot, melynek összege 10.486.Ft. Ezért a felperes javára összesen 861.072.Ft hulladékanyag ellenértéke járhat. Vitatta az elsőfokú bíróság azon megítélését, hogy a vágási díjra a felek között megállapodás jött volna létre, helyesen a munka megrendelésével és az elkészült termékek átvételével a felperes ráutaló magatartással elfogadta a szokásos piaci árnak megfelelő összeget. (BH 1995/107, BH 1996/584) Ezért az alperes - az elsőfokú eljárásban már kifejtettek szerint - kg-onként 69,44 Ft + áfa (83,328) vágási díjra tarthat igényt. Véleménye szerint a vágási díj piaci középára megállapítására további szakértői bizonyításra van szükség, mivel az elsőfokú eljárás során kirendelt két szakértő véleménye között ellentmondás van, illetve az utóbb kirendelt szakértő véleményét az alperes kellő alappal vitatta. Amennyiben a kiegészített szakértői bizonyítás alátámasztja a 69,44 Ft + áfa vágási díjat,

az alperes 3.271.440.Ft + áfa (3.925.728.Ft) vágási díjat követelhet a felperestől. Ebből az összegből levonásba helyezve a felperesnek járó 861.072.Ft-ot az alperesnek 3.064.656.Ft és késedelmi kamata jár. Másodlagos fellebbezési kérelmét arra az esetre munkálta ki, amennyiben a másodfokú bíróság is 40.Ft/kg + áfa összegben határozná meg vágási díjat. Ennek összege 1.884.470.Ft + áfa (2.261.364.Ft), melybe beszámítva a 861.072.Ft felperesnek járó összeget az alperes 1.400.292.Ft és kamataira tarthat igényt.

A *felperes* 112. szám alatti részítélettel szemben előterjesztett és utóbb módosított *fellebbezésében* az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával az alperest 2.852.248.Ft kártérítés és annak 2007. december 1. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni. Fellebbezésében elsődlegesen vitatta a törvényszék részítése tényállása egyes elemeit, így azt, hogy nem a felperes, hanem "A" Kft. szállította volna le a megvásárolt lemezeket az alpereshez. Helyesen, a felperes által megbízott fuvarozó szállította az "A" Kft-től az alperes telephelyére a lemezeket és az elkészült alkatrészeket a felperes megrendelőjéhez, az "A" Kft-hez. Kitért arra is, hogy amennyiben hibás az alperes teljesítése, a hibásan vágott alkatrészekre az alperest nem illeti meg vágási díj. Vitatta az elsőfokú bíróság bizonyítékok értékelésére vonatkozó tevékenységét abban a kérdésben, hogy a felperes ne bizonyította volna az alperes hibás teljesítését, a hibás vágást. A keresetlevélhez F/6 alatt csatolt szállítólevelek ugyanis igazolják, hogy milyen típusú és hány darab lemezt szállított le az alpereshez, a tanúk ("B", "C", "D" és "E") vallomásaiból pedig az derül ki, hogy a CATERPILLAR 315-ös termékekhez kizárólag az alperes vágott lemezeket. Az összes vágott 47.111,76 kg lemezből a hibás alkatrészek súlyát 13.047,62 kg-ban, a nem hibás lemezekét 34.064,14 kg-ban határozta meg. Ez utóbbi 20%-os áfával növelt vágási díja (40.Ft/kg árral) 1.635.079.Ft, mely alperesnek járó vágási díjat csökkenteni kell a felperesnek járó hulladékanyag 2012. március 3. napjáig járó késedelmi kamattal növelt értékével, 1.370.699.Ft-tal. Így alperesnek 264.380.Ft vágási díj járhat. Fellebbezésében a hibás vágással okozati összefüggésben a felperesnél keletkezett *elmaradt árbevétel 4.031.746.Ft-ban* határozta meg. Ebből az összegből megítélése szerint le kell vonni a hibásan vágott 13.047,62 kg vágási díját (40.Ft/kg), amely 521.905.Ft. Az árbevételből továbbá levonandó a hibásan vágott, így hulladéknak minősülő anyag ellenértéke, amely - a fellebbezés kiegészítése szerint - 657.600.Ft.

Az alperes a felperesi, 112. szám alatti részítélettel szembeni fellebbezésre előterjesztett *fellebbezési ellenkérelmében* az elsőfokú részítele hibás teljesítésből eredő kár megtérítése iránti keresetet elutasító rendelkezése helybenhagyását kérte. Kifejtett álláspontja szerint az alperes esetleges hibás teljesítése szakértői bizonyítás útján bizonyítható, ennek a bizonyításnak pedig az a lényege, hogy a szakértő pontosan meg tudja vizsgálni azokat az alkatrészeket, amelyek az alperesi vágásból származnak. Kiemelte, hogy a tárgyaláson maga a felperes képviselője ismerte el, hogy a termékeken nincs azonosításra alkalmas jel, melyből megállapítható lenne, hogy azokat ki és hol vágta ki. Emiatt a szakvélemény is azt rögzítette, hogy az alkatrészek eredete nem állapítható meg. A felperes által kifejtettekkel szemben arra hivatkozott, hogy a tanúként kihallgatott alkalmazottai egymásnak ellentmondó vallomásokat tettek. Utalt arra is, hogy az M315 DOW típusú alkatrészekben belül 14 féle típusszám szerepel, a felperes megrendelője reklamációjában pedig két típusszám található. Megismételte, hogy az utolsó alperesi szállítás 2007. július 6-án volt, míg az "A" Kft. által megreklamált szállítás 2007. november 8-án történt.

Az ítélet tábla a Győri Törvényszék G.20.894/2011/104. és a G.20.894/2011/112. szám alatti részítéleteivel szembeni fellebbezések folytán folyamatban lévő fellebbezési eljárásban a 2015. január 13. napján kelt végzésével a fellebbezett ügyeket egyesítette.

Az ítélet tábla az elsőfokú részítéleteket a fellebbezési kérelmek - és az arra előterjesztett fellebbezési ellenkérelmek korlátai között bírálta felül (Pp.253.§ (3) bekezdés) és megállapította, hogy az alperes részítéletekkel szembeni fellebbezései alaposak, míg a felperes 112. szám alatti részítélettel szemben előterjesztett fellebbezése nem alapos.

A 104. szám alatti, egész- és maradéklemek kiadására kötelező részítélet elleni fellebbezés elbírálásánál abból kellett kiindulni, hogy a másodfokú eljárás során a felperes az elsődleges keresetét megváltoztatta és az alperest 3 darab 15x2000x6000 mm-es és 1 darab 20x2000x6000 mm-es lemez kiadására, valamint - a meg nem lévő lemezek ellenértékeként - nettó 1.848.087.Ft és késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni. Ez a keresetváltoztatás - szemben az alperes fellebbezési érvelésével - az elsőfokú eljárás megindításakor (2010. november 10.) hatályos Pp.247.§ (1) bekezdés a/ pontja szerint a másodfokú eljárásban megengedett. Ezen törvényhely szerint ugyanis a fél a másodfokú eljárásban az eredetileg követelt dolog helyett utóbb beállott változás folytán más dolgot vagy kártérítést követelhet. A keresetváltoztatásban a felperes elismerte az alperes azon fellebbezési előadását, hogy a 3 darab 15x2000x6000 mm méretű és az 1 darab 20x2000x6000 mm méretű lemezen kívül a további egész, illetve maradéklemek már nincsenek meg. Ezért - az alperes fellebbezésében helytállóan hivatkozott bírói gyakorlat (EBH 2004/1024) szerint - a felperes dolog kiadása iránti igénye (Ptk.115.§ (3) bekezdés) helyébe az alperessel létrejött vállalkozási szerződés teljesítése során átadott lemezek és azok maradékai ellenértéke megfizetésére irányuló kötelmi igény lépett. A Pp.247.§ (1) bekezdés a/ pontja pedig ezen esetekre teszi lehetővé a kereset másodfokú megváltoztatását.

Egyetértett az ítélet tábla a 104. szám alatti részítélettel szembeni alperesi fellebbezéssel annyiban is, hogy az elsőfokú bíróság az elsődleges - lemezek kiadása iránti - kereseten túlterjeszkedve (Pp.3.§ (2) bekezdés, 215.§) határozta meg az alperes által kiadni köteles lemezek általános forgalmi adóval növelt értékét. A felperes ugyanis módosított keresetében (104.tjk. 1. oldal) a kiadni kért lemezek értékét az általános forgalmi adó nélküli 165.Ft/kg és 185.Ft/kg nettó áron határozta meg. Az általános forgalmi adó megfizetésére irányuló adóigazgatási jogviszony kívül esik a megrendelő felperes és a vállalkozó alperes között létrejött vállalkozási szerződés (Ptk.389.§) teljesítése folytán az alperesnél maradt lemezek kiadására és az ellenérték megtérítésére irányuló jogviszonyon. A felperes, valamint az állami adóhatóság közötti adóigazgatási jogviszonyra tartozó kérdés az, hogy a ki nem adható lemezek ellenértékének megfizetése termékértékesítésnek [az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (Áfa.tv.) 2.§ a/ pont] minősül-e, és így arról a felperesnek általános forgalmi adóval növelt számlát kell-e kibocsátania. (Áfa.tv.60.§ (1) bekezdés) Emiatt a bíróság hivatalból a keresetben nettó összegben megjelölt ellenértéket nem növelhette volna meg az általános forgalmi adó összegével.

A törvényszék a 112. sorszám alatti részítéletében a helyesen megállapított tényállás alapján, helyes jogkövetkeztetéssel utasította el a felperes 4.221.608.Ft hibás teljesítéssel okozott kár és késedelmi kamatai megtérítése iránti keresetét. A perben lefolytatott szakértői bizonyítás (89. szám alatti szakértői vélemény 6. oldal, "F" igazságügyi szakértő személyesen - 104. szám alatti tjk.) nem hagy kétséget afelől, hogy a felperesi telephelyen található, hibásan vágott 315 D OW jelölésű alkatrészek nem azonosíthatók be, így nem állapítható meg, hogy melyik cég - az alperes, avagy más - munkálta meg azokat. A felperes az elsőfokú eljárás során maga adta azt elő, hogy az alperesen kívül több alvállalkozóval dolgoztatott. (10/F/1.) A felperes fellebbezésében kiemelt tanúk ("B", "C", "D" és "E") kihallgatásuk során (16., 19. tjk.) vallomásukban kétségtelen és a szakvélemény említett megállapítását lerontó bizonyítékot nem szolgáltatott arra, hogy a hibásnak bizonyult alkatrészt az alperes vágta. Az említett tanúk a felek közötti jogviszony fennállásakor valamennyien a felperes alkalmazottai voltak. Ugyanakkor közülük csak a felperesnél jelenleg is

alkalmazásban álló "C" „emlékezett úgy”, hogy a perben releváns 315. számú alkatrészt kizárólag az alperes vágta. (16. tjk. 7. oldal 4. bekezdés) Ez a vallomásrészlet pedig nem elégséges annak minden kétséget kizáró megállapítására, hogy a hibásan vágott, de jelölés nélküli alkatrészek az alperestől származnak.

A hibás teljesítés megállapítására irányuló fellebbezés aaptalansága miatt így az ítélet tábla csupán megjegyzi, hogy a felperes az elsőfokú eljárásban a hibás teljesítés következményeként kártérítés (Ptk.310.§) iránti keresetet terjesztett elő, árleszállítást (Ptk.306.§ (1) bekezdés b/ pont) azonban nem kért. A fellebbezésben előterjesztett az az igény, amely szerint a „hibásan vágott alkatrészekre az alperest nem illeti meg vágási díj” tartalmilag (Pp.3.§ (2) bekezdés) árleszállítás iránti követelés. A fellebbezésben elsőként előterjesztett ilyen kereset azonban olyan új keresetnek minősül, amely a keresetváltogatás másodfokú eljárásbeli tilalmába (Pp.247.§ (1) bekezdés) ütközik.

A vágási díjra vonatkozó viszontkereset elbírálásánál a törvényszék helytállóan indult ki abból, hogy a felek közötti vállalkozási szerződés lényeges eleme volt a díjban való megállapodás. (Ptk.389.§ , 205.§ (2) bekezdés) Ugyanakkor a felek szerződéskötéskor eljáró ügyvezetői, "I" és "J" személyes előadása már kétségen kívül nem támasztotta alá az alperes díja összegére vonatkozó megállapodás létrejöttét. A felperesi ügyvezető ugyan állította, de az alperesi ügyvezető vitatta a díjra vonatkozó szerződés (Ptk.205.§ (1) bekezdés) létrejöttét, és a felperesi állítást egyéb bizonyíték nem támasztotta alá. Emiatt az alperes fellebbezésében - a bírói gyakorlatra utalással - helyesen mutatott rá, hogy a díjban való kifejezett megegyezés hiányában a felek ráutaló magatartással (Ptk.216.§ (1) bekezdés) az alperes vágási szolgáltatása értékével arányos, helyben szokásos piaci árat fogadták el. (GK 68. számú állásfoglalás, BH 1996/584., BH 1995/107.szám)

A törvényszék által a bizonyítási eljárás során kirendelt másik szakértő, a "G" Kft. Szakértői Iroda, eljáró igazságügyi szakértője ("F") szóban és írásban kiegészített szakvéleményében (89., 104. és 106. szám alattiak) 40.Ft/kg összegben határozta meg - az alperes önköltség számításával is egyező - korabeli, piaci vágási díjat. A piaci középárra vonatkozó ezen szakvélemény az ítélet tábla megítélése szerint kellően megindokolt és aggálymentes (Pp.182.§ (3) bekezdés) volt, - az alperesi fellebbezésben felhozottakkal szemben - nem állt ellentétben másik szakértő véleményével. A törvényszék ugyanis első alkalommal a gépgyártási szakkérdés megítélésére ezen a szakterületen inkompetens építész-műszaki szakértőt rendelt ki. Ez a szakértő a szerszámgépgyártási szakkérdés megválaszolására nem a szakértői névjegyzékbe bejegyzett igazságügyi szakértőt, hanem eseti szakértőt ("H") vont be. Az eseti szakértő pedig a törvényszék szakvéleménye kiegészítésére vonatkozó felhívására maga nyilatkozott úgy, hogy szakértői végzettséggel, tapasztalattal és „elegendő műszaki tudással” nem rendelkezik az „ügy szakértéséhez”. (84.szám) Ebből következően nem állt rendelkezésre olyan másik szakvélemény, amely leronthatta volna a szakértői iroda piaci vágási díjra vonatkozó szakvéleményét.

Ezért az alperes a nagyobbbrészt alapos fellebbezése folytán nem a törvényszék által figyelembe vett bizonyítási kötelezettség elmulasztása miatt, hanem a szakértői vélemény által alátámasztott piaci középárra tekintettel tarthat igényt 40.Ft/kg + áfa vágási díjra.

Egyetértett az ítélet tábla az alperes fellebbezésével abban a kérdésben is, hogy a felperes az elismert tökeösszegű hulladékanyag ellenértéke után - számla kibocsátása hiányában - nem 2007. december 1. napjától, hanem csak a Ptk.301/A.§ (3) bekezdése szabálya szerint, keresetlevele kézbesítésétől számított 30 naptól igényelhet késedelmi kamatot. Ez a konkrét esetben 2012.

február 3. napja volt, amelytől - az elszámolás napjaként irányadónak tekintett - 2012. március 3. napjáig (az alperes nem vitatott fellebbezési számítása szerint) 10.486.Ft késedelmi kamat járt le. A késedelmi kamattal növelt, 861.072.Ft hulladékanyag ellenértékét beszámítva az 1.884.470.Ft + áfa (2.261.364.Ft) erejéig alapos, viszontkeresettel érvényesített vágási díj összegébe, a felperest 1.400.292.Ft fizetési kötelezettség terheli.

Ezekre figyelemmel az ítélet a 104. sorszám alatti részítélet nem fellebbezett részét nem érintette, míg a fellebbezett részét a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján részben megváltoztatva az alperes által kiadni köteles 3 darab 12x2000x6000 mm méretű lemez értékét nettó 699.435.Ft-ban, míg az 1 darab 20x2000x6000 mm méretű lemez értékét nettó 348.540.Ft-ban határozta meg; egyben mellőzte az alperes kötelezését a további egész és maradéklemezek kiadására. Kötelezte ugyanakkor az alperest a ki nem adott lemezek ellenértéke, 1.800.112.Ft tőke, valamint annak a 2012. március 3. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére.

Az ítélet a 112. sorszám alatti részítéletet a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján részben megváltoztatva a felperest terhelő marasztalás összegét 1.400.292.Ft tőkére, valamint annak a 2012. március 3. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatára felemelte. Ezen rendelkezéseket meghaladóan az ítélet a részítéleteket helybenhagyta.

A 104. szám alatti részítélettel szembeni alperesi fellebbezés perértéke a lemezek elsőfokú ítéletben megjelölt értéke együttes összegében, 3.619.833.Ft-ban határozható meg. Ezen perérték után a lerovandó fellebbezési illeték az Itv.46.§ (1) bekezdése szerint 289.590.Ft, míg az alperes a fellebbezésén csak 205.700.Ft illetéket rótt le. Ezért a hiányzó 83.890.Ft fellebbezési illetéket lelet készítésének terhe mellett (Itv.73/A.§ (4) bekezdés) 15 napon belül az iratoknál köteles leróni.

A 104. szám alatti részítélettel szembeni alperesi, elsődleges fellebbezés alaposnak bizonyult. Az alapos fellebbezés eredményeként az alperest a jogerős ítélet alapján terhelő összeg 488.793.Ft-tal csökkent, mely a fellebbezési perérték 13,5%-a.

A részítéleti fellebbezési perérték alapján az ítélet a felek ügyvédi munkadíjból álló perköltségét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (R.) 3.§ (2), (5)-(6) bekezdései alapján az áfával növelt 101.600. - 101.600.Ft-ban határozta meg. A felperes ezen összeg 86,5%-ára, 87.884.Ft-ra tarthat igényt. Az alperes ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségét 391.190.Ft-ra növeli a lerótt, illetve lerovandó 289.590.Ft fellebbezési illeték. Ezen összeg 13,5%-a 52.811.Ft, melyet beszámítva a felperesnek járó másodfokú perköltségbe a felperes 35.073.Ft-ra tarthat igényt a 104. szám alatti részítélet elleni fellebbezés esetében.

A 112. szám alatti részítélet elleni alperesi fellebbezés perértéke - az elsődleges fellebbezési kérelemre figyelemmel - 2.173.991.Ft-ban határozható meg. A felperes fellebbezésének perértéke 1.961.583.Ft-ban. A felperes fellebbezése alaptalannak bizonyult, így a Pp.78.§ (1) bekezdése, valamint az Itv.59.§ (1) bekezdése alapján viselni köteles a személyes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 156.930.Ft fellebbezési illetéket.

A felperes fellebbezése alaptalansága mellett az alperes fellebbezése 1.400.292.Ft erejéig volt alapos, így a felperes és az alperes fellebbezése együttes perértékéből számítva ezen részítélet esetében az alperes pernyertessége 81%-os arányban határozható meg. A felek ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségét ebben az esetben az ítélet a R.3.§ (2), (5)-(6) bekezdései alapján az áfával növelt 114.300. - 114.300. Ft-ban állapította meg. Ezt a másodfokú

perköltséget az alperes esetében 288.300.Ft-ra növeli a lerótt 174.000.Ft fellebbezési illeték. Ebből az összegből az alperes annak 81%-ára, 233.529.Ft-ra, míg a felperes a másodfokú ügyvédi munkadíja 19%-ára, 21.717.Ft-ra tarthat igényt. Ezen összegek egybeszámításával ezen részítélet után az alperes 211.806.Ft másodfokú perköltséget igényelhet a felperestől.

A 104. és a 112. sorszám alatti részítélet alapján fizetendő perköltségek egybeszámításával a felperest 176.733.Ft másodfokú perköltség terheli az egyesített perben.

G y ő r , 2015. március 25.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Ferenczy Tamás sk.
előadó bíró

Dr. Bajnok István sk.
bíró

A kiadmány hitelül
kiadó:

Győri Törvényszék
G.20.894/2011/104. szám

A Győri Törvényszék dr. Varga László ügyvéd(...) által képviselt **felperesnek (...)** **dr. Szabó Balázs ügyvéd(...) által képviselt alperes (...)** ellen vállalkozási díjtartozás megfizetése iránt indult perében meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperesnek a következő lemezeket:

3 db 15 x 2000 x 6000 mm méretű ST 52-es lemezt (888.282,- (nyolcszáznyolcvannyolcezer-kettőszáznyolcvankettő) Ft értékben),

1 db 20 x 2000 x 6000 mm méretű ST 52-es lemezt (442.646,- (négy száznegyvenkettőezer-hatszáznegyvenhat) Ft értékben),

2 db 22 x 1250 x 4700 mm méretű ST 52-es lemezt (476.765,- (négy százhetvenhatezer-hétszázhatvanöt) Ft értékben),

2 db 25 x 1990 x 6000 mm méretű ST 52-es lemezt (1.101.081,- (egymillió-egyszázegyezer-nyolcvanegy) Ft értékben).

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperesnek az alábbi maradvány lemezeket:

12 x 1500 x 6000 mm méretű ST 52-es lemezből 94,41 kg-ot (19.784,- (tizenkilencezer-hétszáznyolcvannégy) Ft értékben),

15 x 2000 x 6000 mm méretű ST 52-es lemezből 715,2 kg-ot (149.870,- (egyszáznegyvenkilencezer-nyolcszázhetven) Ft értékben),

20 x 2000 x 6000 mm méretű ST 52-es lemezből 223 kg-ot (46.730,- (negyvenhatezer-hétszázharminc) Ft értékben),

22 x 2000 x 6000 mm méretű ST 52-es lemezből 1172,97 kg-ot (245.796,- (kettőszáznegyvenötezer-hétszázkilencvenhat) Ft értékben),

22 x 1250 x 4700 mm méretű ST 52-es lemezből 333,07 kg-ot (69.795,- (hatvankilencezer-hétszázkilencvenöt) Ft értékben),

25 x 1300 x 4400 mm méretű ST 52-es lemezből 854,61 kg-ot (179.084,- (egyszázhetvenkilencezer-nyolcvannégy) Ft értékben).

A részítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, melyet három példányban kell a Győri Ítéltáblához címezve előterjeszteni a Győri Törvényszéken.

Az ítéltábla előtti eljárásban az ítélet elleni fellebbezést előterjesztő fél számára a jogi képviselő kötelező. A jogi képviselő közreműködése nélkül eljáró fél fellebbezése hatálytalan, a bíróság a fellebbezést hivatalból elutasítja. Nem minősül hatálytalannak a jogi képviselővel nem rendelkező fél fellebbezése, ha a fellebbező fél pártfogó ügyvédi képviselőt engedélyezése iránti kérelmet terjesztett elő az illetékes igazságügyi hivatalnál.

Amennyiben a fellebbező fél a fellebbezéssel egyidejűleg a tárgyalás tartását nem kéri, a másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, ha

- a fellebbezés csak a teljesítési határidővel kapcsolatos,
- a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul.

A felek közös kérelmük alapján a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálását kérhetik.

I n d o k o l á s :

A bíróság a tárgyalás adatai és a csatolt egyéb iratok alapján a következő tényállást állapította meg:

Peres felek 2007 májusában szóbeli szerződést kötöttek, amely szerint alperes a cég 1. teherautóján leszállított lemezekből Caterpillar 313-a és Caterpillar 315-ös felsőkocsijához szükséges alkatrészeket vág ki, amelyeket a felperes alperestől elszállít és gépeket állít össze belőlük. Az alperesnek 5 db 6000x1500x12 mm-es ST52-es, 12 db 6000x2000x15 mm-es ST52-es, 1 db 6000x1500x18 mm-es ST52-es, 3 db 6000x2000x20 mm-es ST52-es, 7 db 6000x2000x18 mm-es 1.4301-es, 3 db 6000x2000x22 mm-es ST52-es, 11 db 4700x1250x22 mm-es ST52-es, 13 db

4400x1300x25 mm-es ST52-es, 1 db 6000x2000x25 mm-es ST52-es, 3 db 6000x1990x25 mm-es ST52-es lemezt - összesen 81.343,67 kg tömegű lemezt - szállítottak le.

*Az alperes az általa elkészített vágási rajzok (14/A/3.) alapján végezte el a 313D OW és a 315D OW kóddal megjelölt alkatrészek vágását. Az alkalmazott technológia miatti ún. vágási veszteséggel kapcsolatban a peres feleknek elszámolási kötelezettsége nem volt. A vágás során keletkezett kisebb, hulladékként hasznosítható anyagmaradványokat alperes megtarthatta és értékükkel az alperes köteles volt a felperes felé elszámolni. A leszállított lemezmennyiségből a vágási munka elvégzése után **teljes lemezként** megmaradt 3 db 15 x 2000 x 6000 mm méretű ST 52-es lemez (jelenlegi értéke 888.282,-Ft), 1 db 20 x 2000 x 6000 mm méretű ST 52-es lemez (jelenlegi értéke 442.646,-Ft), 2 db 22 x 1250 x 4700 mm méretű ST 52-es lemez (jelenlegi értéke 476.765,- Ft), 2 db 25 x 1990 x 6000 mm méretű ST 52-es lemez (jelenlegi értéke 1.101.081,-Ft). A leszállított lemezmennyiségből a vágási munka elvégzése után megmaradtak az alábbi **nagyobb, még felhasználható darabok**: 12 x 1500 x 6000 mm méretű ST 52-es lemezből 94,41 kg (jelenlegi értéke 19.784,-Ft), 15 x 2000 x 6000 mm méretű ST 52-es lemezből 715,2 kg (jelenlegi értéke 149.870,-Ft), 20 x 2000 x 6000 mm méretű ST 52-es lemezből 223 kg (jelenlegi értéke 46.730,-Ft), 22 x 2000 x 6000 mm méretű ST 52-es lemezből 1172,97 kg (jelenlegi értéke 245.796,-Ft), 22 x 1250 x 4700 mm méretű ST 52-es lemezből 333,07 kg (jelenlegi értéke 69.795,- Ft), 25 x 1300 x 4400 mm méretű ST 52-es lemezből 854,61 kg (jelenlegi értéke 179.084,-Ft). A fel nem használt teljes lemezek és a vágás után a táblákból megmaradó nagyobb, még felhasználható darabok pénzbeli elszámolásáról a peres felek nem állapodtak meg, azok felperes részére való visszaszállítására nem került sor.*

-O-O-O-O-O-

Felperes módosított keresetében a 89. sorszámú szakvélemény adatai szerint 3.393,26 kg maradványlemez 165,-Ft/kg nettó áron, 4.239 kg lemez 165,-Ft/kg nettó áron, 8.597,2 kg lemez 185,-Ft/kg nettó áron történő kiadására kérte kötelezni az alperest. Felperes hivatkozása szerint alperessel kötött megállapodásuk az volt, hogy a leszállított lemezmennyiségből alperes a meghatározott termékeket kivágja, a 3%-os vágási veszteséget leszámolják és a keletkezett vashulladék alperesnél marad, amelynek értékével elszámolnak. Felperes a maradéknak tekintett anyag kiadását kérte.

Felperesi ügyvezető személyes meghallgatása során előadta, hogy a vállalkozási szerződés megkötésénél szóban abban állapodtak meg az alperesi ügyvezetővel, hogy a lemezeknek azt a részét, amiből nem vágta ki terméket, nem hulladék és nem vágási veszteség, azt felperes vissza fogja kapni. A megállapodáskor kettesben voltak az alperesi ügyvezetővel. (G.20.894/2011/16.)

Alperes a maradéklemezek kiadására irányuló kereset elutasítását kérte. Alperes előadása szerint megállapodásuk az volt, hogy a meghatározott termékeket levágják, azt visszaszállítják és a maradék anyaggal pénzben elszámolnak egymással. Az ún. maradék anyag egy része még jelenleg is megtalálható az alperesnél. Alperes hivatkozása szerint a maradék anyag elszámolására 155,- Ft/kg nettó egységáron került volna sor, a maradék lemez tömege 14.364 kg volt.

Alperesi ügyvezető személyes meghallgatása során előadta, hogy a felperesi ügyvezetővel kettesben abban állapodtak meg, hogy a lemezeknek a kivágott termék, hulladék, vágási veszteség feletti részét alperes megtarthatja, annak értékét a vágási díjba nettó 155,-Ft/kg egységáron elszámolják.

-O-O-O-O-O-

A bíróság a részítélettel érintett körben tanúként hallgatta meg tanú 1-et, tanú 2-t.

Tanú 1 - az alperes alkalmazottja - tanúvallomásában előadta, hogy a felperes az alperest lángvágási feladattal bízta meg, a lemezeket a felperes szállíttatta a cég 1-től, város 1-ről. Kb. 10 alkalommal szállítottak, a sofőr mondta meg, hogy melyik lemezeket lehet lepakolni. E-mailen kaptak rajzokat az egyes alkatrészekről, a felperes utasítása az volt, hogy a legjobb helykihasználással rakják fel a lemezre azokat. A vágási rajzokat a tanú készítette a 14/A/3-as melléklet szerinti módon. 2007 áprilisától júliusáig jöttek a lemezek és folyamatos volt a kivágott alkatrészek visszaszállítása is. A kivágott alkatrészeket szállítólevéllel szállították vissza. Arról volt szó, hogy a kisebb alkatrészből a garnitúra feletti mennyiség nem jelent problémát. 4-5 lemezt nem használtak fel, az most is alperesnél van, vannak különböző méretű és vastagságú maradéklemezek is. A vastagabb lemezeket lángvágással, a vékonyabbakat plazmavágással vágta ki. A kivágott alkatrészeken szemcseszórást is végeztek, tudomása szerint ez is szerződéses feladatuk volt. A vágás után maradt hulladékot értékesítették. (G.20.894/2011/16.)

Tanú 2 - a felperes alkalmazottja - tanúvallomásában előadta, hogy a cég 1 50-50 db Caterpillar 313 és 315-ös alapkeretének alkatrészét rendelte meg a felperestől. A lemezeket a cég 1 szállította az alpereshez. A cég 1-től kaptak egy rajzdokumentációt, amelyet a 11. sorszámú beadvány tartalmaz. Az alkatrészek vágását 2007. június végén fejezte be az alperes. Az 50 db szükséges alkatrész legyártásra nem került. Egyéb munka, pl. szemcseszórás elvégzésére nem emlékezett. (G.20.894/2011/16.)

Tanú 3 - a felperes alkalmazottja - tanúvallomásában előadta, hogy a cég 1 Caterpillar 313-as és 315-ös felsőkocsi alkatrészeket rendelt a felperestől, amelyeknek a levágásával az alperest bízták meg. A lemezek egy része a cég 1-től a felpereshez, egy része az alpereshez érkezett. A vágási munka 2007 elején történt. Arra nem tudott nyilatkozni, hogy csak a vágást, vagy a szemcseszórást is megrendelték-e az alperestől. (G.20.894/2011/19.)

Tanú 4 - a felperes alkalmazottja - tanúvallomásában előadta, hogy az alperesnek a cég 1-től kapott lemezekből kellett Caterpillar 313-as és 315-ös felső kocsijainak alkatrészeit kivágnia. Először egy 20-as szériáról volt szó. Azt nem tudta, hogy szemcseszórást is kellett-e végeznie az alperesnek. A felperesi tárolás helyéből következtet arra, hogy a szemcseszórás nem volt az alperes feladata. Az alkatrészek vágását ugyanakkor szemcseszórással szokták megrendelni. Vágási terveket kaptak a cég 1-től, amelyeket továbbküldtek az alperesnek. A tervek finomítására annyiban került sor, hogy egy adattáblára másfajta elrendezéssel is fel lehet vinni az alkatrészeket. A cég 1-től ugyanaz a teherautó szállított lemezeket a felpereshez és az alpereshez is. A vastagabb lemezek jellemzően a felpereshez kellett, hogy kerüljenek. (G.20.894/2011/19.)

-O-O-O-O-O-

A bíróság az alperes által elvégzett vágási munkák minősége, a vágás során megmaradó ún. maradék és ún. hulladék lemezmenyiség, vágási veszteség vizsgálatára **szakértői véleményt** szerzett be. (G.20.894/2011/32. és G.20.894/2011/89.) A szakvélemény szerint az 5 db 6000x1500x12 mm-es ST52-es, 12 db 6000x2000x15 mm-es ST52-es, 1 db 6000x1500x18 mm-es ST52-es, 3 db 6000x2000x20 mm-es ST52-es, 7 db 6000x2000x18 mm-es 1.4301-es, 3 db 6000x2000x22 mm-es ST52-es, 11 db 4700x1250x22 mm-es ST52-es, 13 db 4400x1300x25 mm-es ST52-es, 1 db 6000x2000x25 mm-es ST52-es, 3 db 6000x1990x25 mm-es ST52-es lemezből - összesen 81.343,67 kg tömegű lemezből - levágható a 14/A/3. szám alatt csatolt vágási rajzok alapján a keresetlevél 6. számú mellékleteként csatolt szállítóleveleken szereplő alkatrészmennyiség. Az alperes által a vágási rajz szerint végzett vágás során *teljes lemezként megmaradt* 3 db 15 x 2000 x 6000 mm méretű ST 52-es lemez (jelenlegi értéke nettó 699.435,-Ft), 1 db 20 x 2000 x 6000 mm méretű ST 52-es lemez (jelenlegi értéke nettó 348.540,-Ft), 2 db 22 x 1250 x 4700 mm méretű ST 52-es lemez (jelenlegi értéke nettó 375.405,7,- Ft), 2 db 25 x 1990 x 6000 mm méretű ST 52-es lemez (jelenlegi értéke nettó 866.993,25,-Ft), nagyobb, még felhasználható darabként megmaradt: 12 x 1500 x 6000 mm méretű ST 52-es lemezből 94,41 kg (jelenlegi értéke nettó 15.577,65,-Ft), 15 x 2000 x 6000 mm méretű ST 52-es lemezből 715,2 kg (jelenlegi értéke nettó 118.008,-Ft), 20 x 2000 x 6000 mm méretű ST 52-es lemezből 223 kg (jelenlegi értéke nettó 36.795,-Ft), 22 x 2000 x 6000 mm méretű ST 52-es lemezből 1172,97 kg (jelenlegi értéke nettó 193.540,05,-Ft), 22 x 1250 x 4700 mm méretű ST 52-es lemezből 333,07 kg (jelenlegi értéke nettó 54.956,55,-Ft), 25 x 1300 x 4400 mm méretű ST 52-es lemezből 854,61 kg (jelenlegi értéke nettó 141.010,65,-Ft). A maradék lemezek jelenlegi egységárát 165,-Ft/kg-ban, illetve 185,-Ft/kg-ban jelölte meg. (G.20.894/2011/89.)

Szakértő személyes meghallgatása során előadta, hogy a megadott leszállított lemezmenyiségből a vágási program alapján határozta meg a levágott alkatrészek tömegét, a vágási veszteséget, a megjelölt maradék lemezek tömegét és a hulladék tömegét. A maradék lemezek egységárait a beszerzett összehasonlító adatok alapján határozta meg, a töredék lemezek és a teljes lemezek egységára a szállítási, anyagkezelési költségek és a lemezméretek miatt eltér egymástól. Az

által megjelölt egységárak nettó összegek. A cég 2014. szeptember 23. napjára szóló árajánlatát csatolta, amelyben hasonló lemezekre nettó 252-273,-Ft/kg egységárat adtak meg. Ez az árajánlat a szállítási költséget nem tartalmazza, amit a szakmai gyakorlat szerint még az árhoz hozzá kell számítani. Ha későbbi időpontra kértek volna árajánlatot, az vélhetően magasabb összegről szólt volna. (G.20894/2011/104.)

-O-O-O-O-O-

A felperesnek a maradék lemezek kiadására vonatkozó keresete az alábbiak szerint **alapos**.

I. Az alkalmazandó jogszabályról

A 2013. évi CLXXVII. törvény 1. §-a szerint ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: új Ptk.) rendelkezéseit a hatálybalépését követően keletkezett tényekre és jogviszonyokra, valamint megtett jognyilatkozatokra kell alkalmazni. Az 50. § (1) bekezdése szerint ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a Ptk. hatálybalépésekor fennálló kötelekkel kapcsolatos, a Ptk. hatálybalépését követően keletkezett tényekre, megtett jognyilatkozatokra - ideértve az e tények, illetve jognyilatkozatok által keletkeztetett újabb köteleket is - a Ptk. hatálybalépése előtt hatályos jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

A perbeli vállalkozási szerződés 2007 májusában jött létre, arra a 2013. évi CLXXVII. törvény 50.§ (1) bekezdés alapján az 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

II. A peres felek szerződéses jogviszonyának tartalma és elszámolás a maradék lemezekkel

A Ptk. 389. §-a szerint vállalkozási szerződés alapján a vállalkozó valamely dolog tervezésére, elkészítésére, feldolgozására, átalakítására, üzembe helyezésére, megjavítására vagy munkával elérhető más eredmény létrehozására, a megrendelő pedig a szolgáltatás átvételére és díj fizetésére köteles.

A Ptk. 205. § (1) bekezdése szerint a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre.

A peres felek - a peres eljárás során többször és következtelenül változó - nyilatkozata annyiban egyezett, hogy a vágás céljára felperes a cég 1 keresztül lemezeket szállított az alperesnek, aki abból alkatrészeket vágott ki, s a vágás során a lemezekből részben alkatrész, részben vágási veszteség, részben hulladék és részben maradék lemez lett.

A felperes által **leszállított lemezek méretét/számát/tömegét** illetően a peres felek - többször saját korábbi nyilatkozatuktól is - eltérő nyilatkozatokat tettek. A bíróság a peres felek képviselőit együttesen nyilatkoztatta a leszállított lemezek méretéről (G.20.894/2011/16. sorszámú jegyzőkönyv). A nyilatkozatok eltérésére tekintettel - abból kiindulva, hogy az anyagot átvevő alperes a nyilatkozatában szereplő lemezek átvételét elismerte - a bíróság a felperes bizonyítási kötelezettségévé tette az általa megjelölt további lemezek alperes részére történő leszállításának tényét. (G.20.894/2011/16. sorszámú jegyzőkönyv) Miután felperes e bizonyítási kötelezettségnek nem tett eleget, a bíróság az alperesi nyilatkozatban szereplő lemezek felperes által történő leszállítását állapította meg. A bíróság által kirendelt szakértő a megjelölt lemezek tömegét 81.343,66 (helyesen: 81.343,67) kg-ban határozta meg. (G.20.894/2011/32.) A bíróság az alperes nyilatkozatában szereplő lemezek leszállítását állapította meg összesen 81.343,67 kg tömegben.

A peres felek eltérő nyilatkozatot tettek arra nézve is, hogy **milyen vágási tervek** szerint kellett a vágást az alperesnek elvégeznie. A felperes becsatolta az által hivatkozott ún. kivágási rajzokat (G.20.894/2011/11.), míg alperesi is becsatolta - az ettől eltérő elrendezésű - vágási terveket (G.20.894/2011/14/A/3.). A bíróság a felperes bizonyítási kötelezettségévé tette azt, hogy alperesnek az általa hivatkozott rajzok szerint kellett a lemezeket elvágania. (G.20.894/2011/16. sorszámú jegyzőkönyv) Felperes ezen bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, majd nyilatkozatát módosította és elfogadta, hogy alperesnek a vágási munkát a 14/A/3. szám alatt csatolt vágási rajzok szerint kellett elvégeznie. (G.20.894/2011/72. sorszámú jegyzőkönyv) A bíróság megjegyzi, hogy e részítéssel érintett körben, a maradéklemek elszámolása során a vágási rajzokat illetően nem annak volt jelentősége, hogy *milyen rajzok szerint kellett elvégezni a munkát az alperesnek, hanem annak, hogy ténylegesen milyen rajzok szerint végezte el.*

A peres felek eltérő nyilatkozatot tettek arról is, hogy **milyen mennyiségű/tömegű alkatrész** levágására került sor a perbeli szerződés alapján. Erre vonatkozó előadást a felperes a keresetlevélben a 6. számú melléklet szerinti tartalommal tett. Az eltérő nyilatkozatokra tekintettel a bíróság a felperes bizonyítási kötelezettségévé tette azt, hogy milyen tömegű alkatrész került levágásra. (G.20.894/2011/72. sorszámú jegyzőkönyv) Mivel a felperes bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, a bíróság a felperes által a keresetlevélhez csatolt, az alperesi visszaszállításra vonatkozó 9 db szállítólevélből (6. számú melléklet) indult ki. Erre vonatkozóan nyilatkoztatta a szakértőt, hogy a 14/A/3. sorszámú vágási rajzok szerint *elférnek-e* a bíróság által megállapított méretű/számú/tömegű leszállított lemezekre. A bíróság a szakvélemény alapján megállapította, hogy az igazoltan elszállított alkatrészek kivágásához a bíróság által megállapított felperes által leszállított lemezmenyiségen túl további lemezekre nem volt szükség.

A bíróság a felperes bizonyítási kötelezettségévé tette annak igazolását, hogy a vágást követően **milyen méretű anyagmaradványokat kellett maradéklemeknek és milyen méretű anyagmaradványokat kellett hulladéklemeknek tekinteni.** (G.20.894/2011/45. sorszámú jegyzőkönyv) A felperes bizonyítási kötelezettségét nem teljesítette így a bíróság az ésszerű gazdálkodás elvét figyelembe véve a 14/A/3. szám alatt csatolt vágási rajzokon a vágás körébe nem vont, összefüggő lemezfelületeket tekintette maradéklemeknek. A bíróság nyilatkoztatta a

szakértőt arról, hogy a 14/A/3. sorszámú vágási rajzok szerinti vágási munkák során milyen tömegű lemezből készült alkatrész, mekkora a hulladék tömege, mekkora a maradék lemezek tömege és mekkora a vágási veszteség tömege. A szakvélemény meghatározta a fel nem használt lemezek össztömegét: 12.838,67 kg-ban. A szakértő „egyéb hulladék” címén 11,75 kg-ot vont le ebből az össztömegből, a szakértő személyes meghallgatása során ezt egy kerekítésből adódó korrekcióval magyarázta, amelyet az által használt program alkalmaz. A bíróság az „egyéb hulladék” megjelölés címén végrehajtott korrekciót alaptalannak találta és mellőzte. A leszállított lemezek tömege ugyanis a lemezek mérete és a szakértő által is hivatkozott acélsűrűségből kiindulva tételesen meghatározható, azt a használt program szerinti korrekcióval kiigazítani nem kell. A szakvélemény meghatározta a nagyobb, vágási munkára még gazdaságosan felhasználható lemezterületet összesen 3.393,26 kg tömegben. Mindezek alapján a bíróság a szakvéleménynek megfelelően megállapította **a fel nem használt lemezek számát/méretét/tömegét (össztömeg 12.838,67 kg)**, illetve azt, hogy **milyen méretű lemezből milyen tömegű még felhasználható darab maradt (össztömeg 3.393,61 kg)**.

Peres felek eltérően nyilatkoztak arról, hogy mi volt a megállapodásuk a „maradék lemezek” (megmaradt teljes lemezek és maradványlemezek) **elszámolásának módjáról**. Felperesi ügyvezető nyilatkozata szerint megállapodásuk a maradék lemezek kiadására, visszaszállítására vonatkozott, alperesi ügyvezető nyilatkozata szerint a felek megállapodása a maradék lemezek értékének pénzbeli elszámolására vonatkozott. A bíróság álláspontja szerint mivel a felek között alapvetően vállalkozási szerződés jött létre és nem adásvételi: az alperes abból a célból kapta a lemezeket, hogy azokból alkatrészeket vágjon ki és nem merült fel a felek között a maradék lemez megvásárlására/eladására vonatkozó szerződéses szándék, így a maradék lemez - eltérő megállapodás hiányában - a felperesnek természetben visszajár. Ennek megfelelően a bíróság az alperes bizonyítási kötelezettségévé tette azt, hogy az ettől eltérő megállapodást bizonyítsa, vagyis bizonyítsa azt, hogy abban állapodtak meg, hogy a maradék lemezek tekintett lemezmennyiséget az általa megjelölt 155, Ft/kg-os egységáron beszámítják. (G.20.894/2011/16. sorszámú jegyzőkönyv) Alperes hivatkozása szerint sem a felperes 2011. május 4.-i levele (1/F/1.), sem a 2011. július 13.-i ügyvédi felszólító levele (1/F/4.), sem a felperes által készített „összesítő elszámolás” megjelölésű anyag, sem a 2011. július 26.-i „emlékeztető” nem szól a maradékanyagok természetbeni kiadásáról. A bíróság álláspontja szerint az alperesnek a felek megállapodását kellett volna bizonyítania arra nézve, hogy mi lesz a maradék lemezek sorsa, erre vonatkozóan érdemi bizonyítás nem történt. Az alperes által hivatkozott levelek egyrészt a felperes utólagos nyilatkozatai voltak, amelyet a perben tett, a kiadásra vonatkozó nyilatkozata felülírt (G.20894/2011/10. sorszámú jegyzőkönyv), másrészt pedig az adott egységáron való elszámolás nem feltétlenül zárja ki a természetbeni kiadási kötelezettséget. A kiadási kötelezettség ugyanis eredménytelenség esetén ugyancsak pénzbeli marasztalássá válik. Amennyiben a szerződő felek nem állapodtak meg a maradék lemezek elszámolásának módjában (vagy az nem igazolható), úgy a jogosult utólag elfogadhatja a másik fél által felajánlott elszámolási módot, azonban ezen nyilatkozatát az elszámolás teljesítéséig meg is változtathatja, áttérhet egy másik elszámolási módra. Mindezek alapján alperes bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, így a bíróság azt

állapította meg, hogy eltérő megállapodás hiányában a maradék lemezekkel az alperesnek a felperes felé természetben kell elszámolnia, azokat ki kell adnia.

A bíróság az eljárás során a kiadni rendelt **teljes lemezek és maradványlemezek értékét** is meghatározta. A lemezek értékét az ítélethozatal időpontjában kellett meghatározni, hiszen a kiadásnak is jövőben kell megtörténnie és nem 2007-ben. Ráadásul alperes úgy tartotta birtokában ezeket a lemezeket, hogy azokkal - sem természetben, sem az általa hivatkozott ellenértékkel - nem számolt el a felperes felé. A szakvélemény meghatározta a teljes lemezek értékét és a maradványlemezek értékét 165,-Ft/kg, illetve 185,-Ft/kg nettó egységáron. Az elszámolás a lemezek forgalmi értékével történik, vagyis - a felek esetleges ÁFA-visszaigénylési jogától függetlenül - az ÁFA-t tartalmazó árral. Az alperes kifogásolta az értékmegállapításhoz szükséges összehasonlító adatok hiányát. A szakértő nyilatkozata szerint a szakvélemény elkészítéséhez felhasznált ilyen adatokat és az alperes által is hivatkozott szállítótól, a cég 2-től származó, 2014. szeptember 23. napjára vonatkozó árajánlatot a tárgyaláson csatolta is. A becsatolt árajánlat (252-273,-Ft/kg nettó egységár mellett) pedig alátámasztja a szakértő azon nyilatkozatát, hogy a szakvéleményben szereplő egységárnál magasabb egységárakkal kellene jelenleg számolni. Miután a felperes kereseti kérelmének ezen részét a G.20.894/2011/104. sorszámú jegyzőkönyvben a szakvéleménnyel egyező mennyiségekre és értékekre módosította, így a bíróságnak a szakvéleményben megjelölt értékeknél esetleg magasabb értékek körében a Pp. 215.§-a alapján vizsgálódnia nem kellett, a szakvéleményben megjelölt értékek viszont a szakértő szóbeli kiegészítésével és becsatolt árajánlatával együtt megalapozottak. Mindezek alapján az egyes lemezek és maradványlemezek jelenlegi értékét a bíróság a szakvélemény adatai alapján határozta meg, amelyhez a jelenlegi 27%-os mértékű ÁFÁ-t számított.

Mindezek alapján a bíróság a G.20.894/2011/89. sorszámú szakvéleményben megjelölt fel nem használt lemezek és maradék lemezek kiadására kötelezte az alperest. Amennyiben a lemezek kiadására nem kerül sor, úgy az alperes az egyes lemezek G.20.894/2011/89. sorszámú szakvéleményben megjelölt értékét köteles megfizetni a felperesnek.

-O-O-O-O-O-

A bíróság a részítéletet illetően perköltség viseléséről nem rendelkezett, arról a teljes kereseti követelés elbírálása során fog határozni.

Győr, 2014. október 1. napján

dr. Megyes Géza

bíró